

LINGHEA

Cracovia

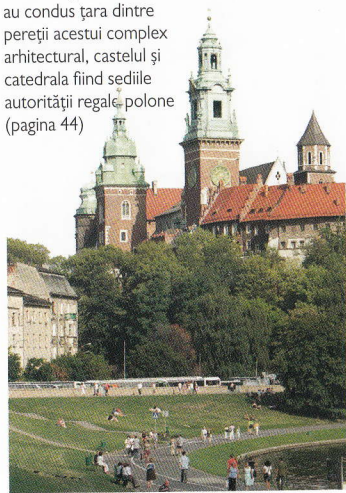
Copertă: Teatrul Juliusz Slowacki,
noaptea
Dreapta: caleașcă trasă de cai în
Cracovia

TOP 10 ATRACȚIIL

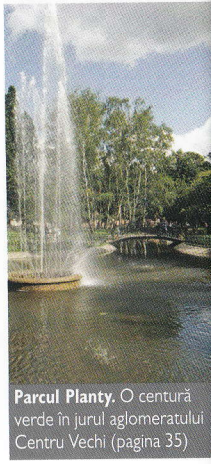

Rynek Główny. Centrul medieval al Cracoviei, pitoresc și plin de viață (pagina 27)

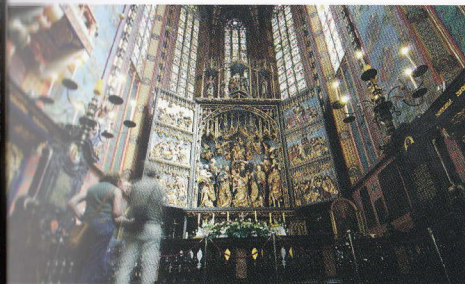
Wawel. Timp de sute de ani, regii Poloniei au condus țara dintre pereții acestui complex arhitectural, castelul și catedrala fiind sediile autorității regale polone (pagina 44)

Muzeul Național. Aici puteți vizita cele mai însemnate exponate din domeniul artelor plastice, cât și piese de armament și armuri (pagina 69)

Parcul Planty. O centură verde în jurul aglomeratului Centru Vechi (pagina 35)

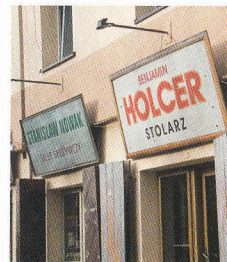
Bazilica Sfânta Maria. Această biserică medievală este cu adevărat impresionantă, înăuntru și pe dinafară (pagina 28)

Muzeul de Artă Contemporană (MOCaK). Un centru cultural modern și elegant, dedicat artei contemporane poloneze și internaționale (pagina 60)

Auschwitz. Cele două tabere de concentrare, simbolul răului absolut (pagina 72)

Kazimierz. Acest district modern este bogat în istorie evreiască (pagina 50)

Biserica Arka Pana. Situat în mijlocul cartierului comunist Nowa Huta, acest edificiu stă mărturie a importanței catolicismului în viața poporului polon (pagina 64)

Tarnów. O comoară galițiană perfect conservată (pagina 75)

ZIUA PERFECTĂ ÎN CRACOVIA

9:00 Micul dejun

Începeți ziua cu un mic dejun la Noworolski (Pag. 101), în Rynek Główny, sau alegeți una dintre cafenele care înconjoară piața. Căutați basoreliefurile de pe fațade (șopârle, vulturi, cerbi) care dau nume acestor case de comercianți. Din turnul Bazilicii Sf. Maria, din oră în oră, o goarnă cântă Hejnał, un scurt imn tradițional polonez. La semnalul de la ora 10:00, e timpul să mergeți mai departe.

11:30 Bazilica Sfânta Maria

Odată ajuns înapoi în piața Rynek, intrați scurt în catedrală, pentru a vedea ceremonia pregătirii altarului, sculptat în secolul al XV-lea de „Maestru din Nuremberg”. Wit Stowisz (L-V, 11:50).

11:00 Universitatea

De la Kościół św. Anny, intrați pe străduțele orașului. La 11:00 (dar și la 9:00, 13:00, 15:00 și 17:00), în curtea Collegium Maius, ceasornicul antic cântă imnul universității.

12:00 Hala Postăvarilor

Profitați de ofertele din Sukiennice. Hala Postăvarilor este centrul comercial al Cracoviei, încă din timpuri medievale. Bijuterii de chihlimbar, articole din piele și broderii tradiționale.

10:00 Ruta Regală

Luțați-o la nord pe ul. Floriańska, către poarta prin care intrau regii Poloniei în oraș pentru a fi încoronati la Wawel. Lăsați în urmă fortificațiile medievale și ul. św. Jana și plimbați-vă prin umbrosul parc Planty.

14:00 Aleea Apostolilor

Traversând Piața Rynek prin dreptul vechii biserici Sf. Adalbert, intrați din nou pe Ruta Regală pe ul. Grodzka. Când ajungeți la șirul de apostoli ce flanchează biserica Sfinții Petru și Pavel, luați-o pe ul. Kanonicka, cea mai veche și mai bine conservată stradă a Cracoviei.

13:00 Prânzul

Străzile din partea de vest a Pieței Rynek sunt pline de bistrouri și restaurante în care puteți lua prânzul, și puteți găsi opțiuni pentru orice buget. Localnicii se îngămădesc la Chimera Salad Bar (Pagina 107), situat într-un demisol primitor pe ul. św. Anny.

15:00 Gloria complexului Wawel

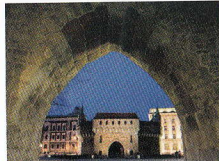
V-ar lua toată ziua să vizitați toate comorile de aici, dar dacă urcați în turnul catedralei pentru a atinge limba uriașului clopot Zygmunt, din sec. XVI, vi se va îndeplini o dorință. Vedeti statuia balaurului ce scuipă flăcări, păzindu-și peștera de pe malul râului.

22:30 Viața de noapte

Dacă muzica și mâncarea v-au energizat, îndreptați-vă spre Plac Nowy, centrul vieții de noapte din Kazimierz; începeți turul barurilor la Alchemia, de la colțul ul. Estery.

19:00 Viori vioaie

Plimbați-vă pe ul. Szeroka, care era pe vremuri centrul Kazimierzului. Rezervați o masă la Klezmer Hois sau la alt restaurant tradițional din jurul pieței pentru o seară cu preparate evreiești și muzică klezmer.

CUPRINS

Introducere	9
Scurt istoric	15
Unde mergem	27
① Orientare pe hartă	
Centrul Vechi: Rynek Główny	27
<i>Bazilica Sfânta Maria 28, Hala Postăvarilor 29, Turnul Primăriei 30, Alte obiective în Rynek 31, Perimetrul Rynek 32</i>	
Centrul Vechi: în jurul Pieței Rynek	34
<i>În jurul fortăreței și pe Strada Floriańska 35, Muzeul Czartoryski 38, Palatul Artelor și Muzeul Wyspiański 39, Universitatea Jagiellonă 40, Bazilica Sf. Francisc și Biserica Dominicană 41, La sud, de-a lungul Străzii Grodzka 42, Biserica Sfinții Petru și Pavel 43, Strada Kanonicza 44</i>	
Wawel	44
<i>Catedrala 46, Repere în castel 48, Pe malul Râului Wisła 50</i>	
Kazimierz	50
<i>Kazimierzul evreiesc 51, Două muzee 55, Kazimierzul catolic 56</i>	
Podgórze	57
<i>Piața Eroi Ghetoului 57, Cracovia lui Schindler 59, Lagărul de concentrare Plaszów 62</i>	
Nowa Huta	62
<i>Obiective socialiste 63, Biserica Arca Domnului 64</i>	

Atracții turistice îndepărtate	66
<i>La est 66, La vest 68</i>	
Excursii	71
<i>Salinele Wieliczka 71, Auschwitz 72, Tarnovia 75, Munții Tatra 78, Zakopane 79</i>	
Timp liber	83
Divertisment	83
Cumpărături	89
Sporturi și activități	92
Festivaluri	93
În concediu cu copiii	94
Masa în oraș	96
Sfaturi de călătorie	115
Hoteluri recomandate	136
Index	142
Curiozități	
<i>Florăresele Cracoviei</i>	12
<i>Sarmatismul</i>	18
<i>Stanisław Wyspiański</i>	21
<i>Repere istorice</i>	25
<i>Lenin în Cracovia</i>	33
<i>Acropola Wawel</i>	46
<i>Peștera dragonului</i>	48
<i>Tadeusz Pankiewicz</i>	59
<i>Helena Marusarzówna</i>	59
<i>Bunele maniere în privința florilor</i>	84
<i>Ieslele de Crăciun</i>	90
<i>Calendarul evenimentelor</i>	95
<i>Cultura cafelelor</i>	101

INTRODUCERE

Cracovia este cunoscută pentru preparatele sale pe bază de varză și pentru importanța sa în istoria Regatului Polon, însă orașul are mult mai multe de oferit. Orașul – capitala culturală și vechea cetate de scaun a țării – își farmecă negreșit vizitatorii încă de la fondarea episcopiei Cracoviei pe Dealul Wawel în anul 1000 e. n. Situată în sudul Poloniei, la o oră de mers cu mașina de Munții Tatra, aflați la sud, și la 100 de kilometri de granița cu Slovacia, Cracovia se mândrește cu un Centru Vechi înscris pe listele Unesco, o moștenire evreiască extraordinară, o abundență de baruri și cluburi, cât și cu cele mai interesante muzee din țară. Cu asemenea atracții, e ușor de înțeles cum de aproape 10 milioane de turiști sosesc aici în fiecare an.

Comorile Centrului Vechi

Cel de-al doilea oraș al Poloniei ca mărime, cu puțin peste 700.000 de locuitori, Cracovia este una dintre principalele zone urbane din regiunea Małopolska (Mica Polonie). În centrul său se află singurul centru istoric major din Polonia care nu a fost complet distrus în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial. În piața centrală din Centrul Vechi

Krakow Card

Deși Cracovia nu este un oraș scump, vă recomandăm cardul de reduceri Krakow-Card (www.krakowcard.com). Valabil pentru două zile (100zł) sau trei (120zł), vă oferă acces gratuit la muzee și călătorii nelimitate cu mijloacele de transport în comun. Puteți achiziționa cardul de la ghișeu Info Kraków (ul. św. Jana nr. 2; www.infokrakow.pl), de la majoritatea punctelor de informare turistică și de la recepțiile hotelurilor.

Calești trase de cai în fața Bazilicii Sf. Maria

Fațade pe strada Kanonicza

(Rynek Główny) – care, la momentul construirii sale, în Evul Mediu, era cea mai mare din Europa – putem admira clădiri cu o arhitectură impresionantă. În centrul pieței se află Hala Postăvarilor, construită în stil renescentist. Printre edificiile din jurul pieței se numără și Bazilica Sfânta Maria, construită între secolele al XIV-lea și al XVI-lea, interiorul căreia vă va tăia respirația.

Străduțele adiacente găzduiesc muzee și galerii de artă excelente, printre care și Muzeul Czartoryski, în care puteți admira tabloul *Dama cu hermină*, pictat de Leonardo da Vinci. Cracovia este un oraș cu profunde tradiții catolice, al cărui arhiepiscop a devenit papă – Ioan Paul al II-lea. Casa în care a locuit ca tânăr episcop este acum Muzeul Arhidiecezian, situat pe ul. Kanonicza, singura stradă din Centrul Vechi care s-a păstrat exact așa cum era în urmă cu sute de ani. În jurul centrului istoric se află Parcul Planty, pe locul fostelor ziduri medievale ale orașului.

Însă Centrul Vechi nu e nici pe departe singura atracție turistică a Cracoviei. Wawel, locul în care regii și reginele țării erau încoronați odinioară – și unde se odihnesc acum în cripta catedralei – este un reper esențial pentru istoria Poloniei. Complexul arhitectural include ziduri și turnuri medievale de apărare, castelul regal, trezoreria și sala de arme.

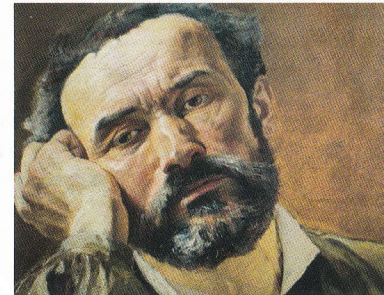
Cartierul Kazimierz, aflat în apropiere, scoate în relief ororile celui de-Al Doilea Război Mondial. În timpul ocupației germane, o comunitate evreiască ce trăise aici în prosperitate timp de 450 de ani a fost efectiv obliterată. Astăzi, Kazimierz încearcă să devină din nou un punct focal al culturii și moștenirii evreiești, fiind totodată și centrul vieții de noapte a orașului. Pe lângă Vechea Sinagogă din Kazimierz, cea mai veche sinagogă din Polonia încă în picioare, și Muzeul Evreiesc Galițian, cu ale sale expoziții temporare, veți găsi nenumărate baruri și cafele, pline de tineret noapte de noapte.

Capitala culturală

Cracovia a fost odinioară capitala Poloniei și se mândrește cu cea mai veche universitate din țară (Universitatea Jagiellonă); în plus, își revendică titlul de capitală culturală a țării. Paradoxal, această cultură în mare parte conservatoare, academică

Stanisław Wyspiański

și religioasă, a dat lumii artiști revoluționari, precum Stanisław Wyspiański, geniul necontestat al orașului și membrul de căpătâi al mișcării Tânăra Polonie (*Młoda Polska*) de la finalul secolului al XIX-lea. Comentariile artistului pe tema vieții și societății polone au dat tonul unei noi generații de critici sociali

care, la rândul lor, au fondat o serie de galerii de artă. Opera lui Wyspiański, în special vitraliile sale, se regăesc peste tot prin oraș. În ceea ce privește arta contemporană, inclusiv veritabile capodopere ale genului, vă recomandăm Palatul Artelor din Centrul Vechi, care găzduiește expoziții temporare ale tinerilor artiști locali. Atât în Centrul Vechi cât și în Kazimierz puteți găsi multe galerii de artă independente, intime.

Cum ne relaxăm

Cracovia oferă multe opțiuni de relaxare pentru cei care nu mai suportă fumul, zgomotul și haosul din oraș. Vara în Cracovia poate fi neașteptat de fierbinte, așa că orașenii caută umbră într-unul din cele 40 de parcuri publice – sau, dacă au noroc și buget corespunzător, în afara orașului, la țară, unde mulți au câte o casă de vacanță. Trebuie să fii curajos – sau mai bine spus, nesăbuit – să încerci să înoți în apele din oraș, râul Vistula fiind un torent poluat ce taie orașul în două. Situat la 500 de kilometri de mare, Cracovia nu oferă multe opțiuni

Florăresele Cracoviei

Se spune că tradiția comercializării florilor în zona situată între Sala Postăvarilor și Bazilica Sfânta Maria din piața centrală a Cracoviei a început în prima jumătate a secolului al XVI-lea. Vânzătorul florilor este apanajul exclusiv al femeilor, numite *Krakowskie Kwiatarki* – Florăresele Cracoviei (*kwiat* înseamnă „floare”). Aproximativ zece florărese vând flori aici, negoțul moștenindu-se din mamă în fiică. Florăresele Cracoviei se bucură de apreciere în oraș; de-a lungul timpului, acestea au oferit flori personalităților însemnate aflate în vizită în oraș, precum Papa Benedict al XVI-lea, Papa Ioan Paul al II-lea, Împăratul Japonez Hirohito și Prințul Charles. Tot ele aștern flori la picioarele statuii scriitorului polon Adam Mickiewicz și oferă vâsc trecătorilor, în Ajunul Crăciunului.

Partidă de șah pe malul Vistulei

iubitorilor de apă, în afara lacurilor din jurul orașului sau a parcului Wodny, un imens parc acvatic acoperit.

Vizitând Grădina Botanică a orașului, cea mai veche din Polonia, aveți șansa să admirați natura într-o plimbare liniștită. Grădina oferă alei umbroase, grădini imaculate, iazuri și sere, iar vara, chiar și concerte. Și pentru o singură noapte în mai, Grădina își deschide porțile și seara, pentru a sărbători Noaptea Muzeelor, o inițiativă locală (pagina 31).

Dincolo de centru

La mică distanță de centrul Cracoviei se află un loc foarte recent inclus pe harta turistică. Construit imediat după al Doilea Război Mondial ca exemplu de proiect comunist, districtul industrial Nowa Huta atrage din ce în ce mai mulți turiști, curioși să vadă edificiile socialist-realiste de proporții monumentale.